

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ІСНУВАННЯ МОНОКУЛЬТУРИ

У сучасному світі все активніше проходить міжкультурна комунікація, яка, з одного боку, відкриває нові можливості для пізнання нових культур, а з іншого – створює перепони для їх самовдосконалення. аналогічні явища відбуваються і в мовному просторі, який, безумовно, невіддільний від простору культурного. Адже індивід, засвоюючи іншу мову, одночасно долучається до іншої культури, бере участь у процесі так званої акультурації (під акультурацією розуміють сприймання індивідом або цілою національно-лінгво-культурною спільнотою культури іншої спільноти, що тісно пов'язано з мовою).

Враховуючи рівень мовної компетенції білінгва, мовознавці виділяють різні види акультурації. Зокрема, Є.Верещагін говорив про слабку, початкову, акультурацію, яка характеризується наявністю адаптації; середню, або просунуту, акультурацію, що характеризується більш глибоким засвоєнням елементів чужої культури; повну, або кінцеву, акультурацію, при якій індивід повністю засвоює всі елементи чужої культури [1].

Наслідком повної акультурації може бути культурна асиміляція, яка, в свою чергу, зумовлює існування монокультури взагалі. Хоча відомо, що у кожного соціуму існує “імунітет”, здатний захистити свою культуру і мову від шкідливого впливу чужої культури та мови. Інша справа, що в одного народу ця “захисна сила” сильніша, в іншого – слабша. Так, наприклад, англійським народам не загрожує мовна асиміляція, оскільки англійська мова на сьогоднішній день є не лише мовою міжнародною та світовою, а мовою планетарною, це мова – гегемон, яка має значний вплив на розвиток і навіть існування інших мов. За даними експертів, на кінець ХХІ ст. з 6000 мов Землі уціліє лише 10% мов (див: [2]). Причому занепокоєння викликає не лише згасання так званих “хворих” мов, а й звуження сфер використання мов міжнародного спілкування, внаслідок експансії англійської мови та американської культури в цілому. У подібній ситуації може утворитися спільна для всіх соціумів культура, яка вбиратиме в себе, з одного боку, різноманітність всіх культур, а з іншого – домінуючу над ними американську культуру. В результаті цього комунікативне поле культурного простору може стати спільним для всіх, але в ньому будуть переважати правила гри мови-гегемона, що буде намагатися притискати всі інші мови силою своєї влади і перетворити весь мовний простір у глобальний.

У такій ситуації мовець повинен насамперед усвідомлювати мовне й культурне багатство свого народу. Тільки засвоюючи цінності свого соці-

уму, мовна особистість зможе протистояти значному впливу англійської мови та культури, не втручатися у простір рідної мови та культури.

Література

1. Верещагин Е.М. Психологическая и методическая характеристика двуязычия (билингвизма). – М.: Изд-во МГУ, 1968.
2. Мечковская Н.Б. Общее языкознания. Структурная и социальная типология языков. – М.: Изд-во «Флинта», Изд-во «Наука», 1968.

*Матаков Д.О. – аспірант
(Київ, КНУКиМ)*

ВПЛИВ МОДИ НА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ

Євроінтеграційні прагнення України передбачають необхідність використання загальноновизнаних в європейському і міжнародному співтоваристві показників ефективності участі тієї або іншої країни в глобальному соціально-культурному процесі.

Економічне процвітання і конкурентоздатність економіки, якість життя, розвиток освіти, медицини і, нарешті, моди великою мірою визначаються рівнем розвитку науки і освоєнням новітніх технологій. Техніка і технологія супроводжували людство протягом усієї його історії, однак лише в Новий час вони набувають загального, універсального характеру і детермінують розвиток індустріальної цивілізації.

Мода – продукт європейської культури і як така проходить такі ж етапи культурно-історичного розвитку, як і сама європейська цивілізація. Мода – могутня екстремально-владна сила, що впливає на величезну кількість людей всьому світі, і визначає їх життєдіяльність та значною мірою формує модель поведінки.

Науково-технічна революція стала головним чинником розвитку моди: постійні технічні інновації і новітні технології (технічне оснащення швейного виробництва, нові технології обробки тканин, виробництво високотехнологічних волокон, комп'ютерний дизайн, розкrojвання тканин за допомогою лазера) дозволили поставити моду на промислову основу.

Технічні властивості матеріалів для створення одягу великою мірою визначають і стилістичну спрямованість моди. Новітні інформаційні технології сприяють пропаганді і поширенню зразків моди в усьому світі, інтенсифікуючи тим самим розвиток модельного бізнесу.

З розвитком засобів масової інформації і туризму мода набула глобального, інтернаціонального характеру, а періоди її зміни (в тому числі періодичне повне або часткове повторення зразків минулих років) у різних країнах і в різних верствах суспільства все більше синхронізуються. Це сприяє нівелюванню етнічних і соціальних відмінностей. Мода стає, з одного боку, засобом демократизації суспільства, розвитку його матеріа-